

A. R. NIEMI:

Pikakuvia Karjalan kävijän muistokirjasta.

4. Yrjö Remsunen.

Esitämme tällä kertaa lukijalle vuokkiniemäläisen Yrjö Remsusen, miehen suoran ja so-rean. Patoi Remsusenkin mieli kotiseudun rak-kautta, vaikka hän olojen pakosta oli siirtynyt kaukaiseen Amerikkaan. Minun Vuokkiniemessä ollessani hän oli käymässä kotona ja maailmaa laveammalti nähneenä hän koetti vetää muuta nuorisoa korkeammalle henkisel-le tasolle, vaikka mahdollisuudet olivatkin vä-häiset. — Meidän tuttavuutemmeakaan ei päät-tynyt tapaamiseen Vuokkiniemessä, vaan sitä jatkui kirjeellisesti joitakin vuosia senkin jäl-keen. Säilyneet kirjeet eivät koske suuria asioi-ta, kirjatilauksia y.m., kuitenkin ajankuvauk-sena ansainnee pari otetta ensimmäisestä tässä sijansa. Olin matkallani Vuokkiniemen rahvaasta ottanut valokuvia, jotka niillä main silloin olivat harvinaisia ja varsin haluttuja. Näistä lähettää Remsunen kirjeessään seuraavat ylistävät kiitokset: »sillä tämä oli ensimmäinen kuvaus Vuokkiniemen nuorista ja minä tiedän, että tämä kuvaus on ikuisessa muis-tossa meillen kaikille, ja moni veli ja sisar ja kaikki kansa-laiseni lausuvat teille lukemattomia kiitoksia siitä hyväntah-toisuudestanne kuin ette ylönkatton meidän kansallisuut-tamme ja näkiä sen vaivan ja työn että nämä toimitatte ystävällisesti heillen...» Kirjeen lopussa mainitsee kirjoit-taja, että Vuokkiniemen hautausmaa, jota olin kehottanut risuista, kaatuneista puista y.m. roskasta puhdistamaan, oli

Yrjö Remsunen

siivottu. Kirkkomaan puhdistus oli onnistu-nut hyvin ja oli toimitettu — yksimielisesti »joka oli kansan ensimmäinen yksimielinen työ ja se tapahtui elok. 12 p:nä uutta lukua.» — Seu-raava kirje on syksymmältä ja jo päivätty Ame-rikassa, Dekalbissa Illinoisin valtiossa. Siinä ilmoittaa kirjoittaja merimatkan onnistuneen hyvin tuonne »lännen kultamaahan.»

5. Saattomiehiä.

Aina kun silmiini sattuu alemm. oleva kuva, yhtyvät siihen määrätty mielikuvat. Miehet oli-vat saattajiani Vienan-Karjalan Kivijärvestä ja Suomussalmen Malahvienvaarasta Kajaaniin. Tutustuin heihin pitkän venematkan varrelle aika hyvin. Tahtomattakin tulin silloin verranneeksi sa-volaista ja karjalaista kansanluonetta. Juro ja harvasanai-nen Kajaanin kihlakunnan (mies kuvassa oikealla) oli kuin isäntä talossa konsanaan: tiukka, asiansa erinomaisesti tun-teva perämies, joka yhtä varmasti ohjasi veneen kiehuvista koskista kuin suvantopaikoista. Karjalaiset (vasemmalla) taas kevyitä, huolettomia, melkoisen epäkäytännöllisiä ja puheliaita hyvänpäivän poikia. Noissa kolmessa miehessä ku-vastui kummallakin puolen rajaa vallinnut historiallinen menneisyys. Tämän puolen miehessä kehittyneemmän, jär-jestyneen yhteiskunnan kasvattava voima ja hallintakyky, tuonpuolisissa luonnon tilassa eläneen ihmisen tahdon voi-man ja kykyjen keskittämisen puute.

Saattomiehiä

Kateus juurtui sydämeen ja valtataisteluja syntyi. Syntyipä kerran sellainen kuulun Huotaripapin ja n.s. Hilipan akan välillä — viimeainittukin oli »kirjaniekkä». Huotari tuli pääsiäisyöksi Vartiolammin kylään. Mutta kun samaan taloon tuli toisesta kylästä Hilipan akkakin, niin Huotari äkeytyi ja kun syntyneessä sanasodassa Hilipan akka näytti pääsevän voitolle, lähti Huotari myrtyneenä keskellä yötä pois talosta, toiseen kylään.

Mieron vieroon kuuluvat pojat tekivät välistä kirjaniekoille kolttosia. Tekivätpä he joskus heistä pilkkarunojakin. Niinpä eräänkin kerran kajahteli kylän selillä seuraava voitokas virittely kiivaan hengenkilvoittelun ylistykseksi:

Myö nyt tulemma
Ondreskoi-yöksi
Äijän päivän yöksi (pääsiäisyöksi);
varustakkua akat
hyvie pyhäruogie:
sientä ja rossivuo,
talkkunoita, hernehie,
nagriskukkuo, mämmie,
savarnoita, huttuo,
Huotarille tsaijuo,
Kostjalle trinkelie!